

MP Board Class 6th BchYg'Sanskrit Chapter 2

कर्त्तिकर्त्तृयासम्बन्धः

कर्त्तिकर्त्तृयासम्बन्धः हिन्दी अनुवाद

अकारान्त पुल्लिङ्ग शब्दप्रयोगः

बालकः पठति ।
बालक पढ़ता है ।
अश्वः धावति ।
घोड़ा दौड़ता है ।
मयूरः नृत्यति ।
मोर नाचता है ।

बालकौ पठतः ।
दो बालक पढ़ते हैं ।
अश्वौ धावतः ।
दो घोड़े दौड़ते हैं ।
मयूरौ नृत्यतः ।
दो मोर नाचते हैं ।

बालकाः पठन्ति ।
बहुत से बालक पढ़ते हैं ।
अश्वाः धावन्ति ।
बहुत से घोड़े दौड़ते हैं ।
मयूराः नृत्यन्ति ।
बहुत से मोर नाचते हैं ।

अन्यानि वाक्यानि (अन्य वाक्य)

सैनिकः रक्षति ।
सैनिक रक्षा करता है ।
गजः गच्छति ।
हाथी जाता है ।
नरः पिबति ।
आदमी पीता है ।
छात्रः क्रीडति ।
छात्र खेलता है ।
बालकः पश्यति ।
एक बालक देखता है ।

सैनिकौ रक्षतः ।
दो सैनिक रक्षा करते हैं ।
गजौ गच्छतः ।
दो हाथी जाते हैं ।
नरौ पिबतः ।
दो आदमी पीते हैं ।
छात्रौ क्रीडतः ।
दो छात्र खेलते हैं ।
बालकौ पश्यतः ।
दो बालक देखते हैं ।

सैनिकाः रक्षन्ति ।
बहुत से सैनिक रक्षा करते हैं ।
गजाः गच्छन्ति ।
बहुत से हाथी जाते हैं ।
नराः पिबन्ति ।
बहुत से आदमी पीते हैं ।
छात्राः क्रीडन्ति ।
बहुत से छात्र खेलते हैं ।
बालकाः पश्यन्ति ।
बहुत से बालक देखते हैं ।

आकारान्त स्त्रीलिङ्ग शब्दप्रयोगः

बालिका पठति ।
लड़की पढ़ती है ।
चटका कूजति ।
चिड़िया कूजती है ।
महिला पचति ।
महिला भोजन पकाती है ।

बालिके पठतः ।
दो लड़कियाँ पढ़ती हैं ।
चटके कूजतः ।
दो चिड़ियाँ कूजती हैं ।
महिले पचतः ।
दो महिलाएँ भोजन पकाती हैं ।

बालिकाः पठन्ति ।
बहुत सी लड़कियाँ पढ़ती हैं ।
चटकाः कूजन्ति ।
बहुत सी चिड़ियाँ कूजती हैं ।
महिलाः पचन्ति ।
बहुत सी महिलाएँ भोजन पकाती हैं ।

अन्यानि वाक्यानि (अन्य वाक्य) :

छात्रा लिखति ।
छात्रा लिखती है ।
अजा चरति ।
बकरी चरती है ।
कलिका विकसति ।
कली खिलती है ।
बालिका वदति ।
लड़की बोलती है ।

छात्रे लिखतः ।
दो छात्राएँ लिखती हैं ।
अजे चरतः ।
दो बकरियाँ चरती हैं ।
कलिके विकसतः ।
दो कलियाँ खिलती हैं ।
बालिके वदतः ।
दो लड़कियाँ बोलती हैं ।

छात्राः लिखन्ति ।
बहुत सी छात्राएँ लिखती हैं ।
अजाः चरन्ति ।
बहुत सी बकरियाँ चरती हैं ।
कलिकाः विकसन्ति ।
बहुत सी कलियाँ खिलती हैं ।
बालिकाः वदन्ति ।
बहुत सी लड़कियाँ बोलती हैं ।

अकारान्त नपुंसकलिङ्ग शब्दप्रयोग :

फलं पतति ।
फल गिरता है ।
कारयानं चलति ।
कार (यान) चलती है ।
पुस्तकम् अस्ति ।
एक पुस्तक है ।

फले पततः ।
दो फल गिरते हैं ।
कारयाने चलतः ।
दो कार (यान) चलती हैं ।
पुस्तके स्तः ।
दो पुस्तकें हैं ।

फलानि पतन्ति ।
बहुत से फल गिरते हैं ।
कारयानानि चलन्ति ।
बहुत सी कारें (यान) चलती हैं ।
पुस्तकानि सन्ति ।
बहुत सी पुस्तकें हैं ।

अन्यानि वाक्यानि: (अन्य वाक्य):

पुष्पं विकसति ।
एक फूल खिलता है ।
व्यजनं भ्रमति ।
एक पंखा घूमता है ।
गृहम् अस्ति ।
एक घर है ।

पुष्पे विकसतः ।
दो फूल खिलते हैं ।
व्यजने भ्रमतः ।
दो पंखे घूमते हैं ।
गृहे स्तः ।
दो घर हैं ।

पुष्पाणि विकसन्ति ।
बहुत से फूल खिलते हैं ।
व्यजनानि भ्रमन्ति ।
बहुत से पंखे घूमते हैं ।
गृहाणि सन्ति ।
बहुत से घर हैं ।